



Vissen- en vleermuisonderzoek aan de Van Heuven Goedhartlaan te Assen

Bureau Aandacht Natuur, Merijn Volkers

17-9-2010 te Hippolytushoef

Inleiding

In opdracht van ProCensus heeft een eenmalig veldbezoek plaatsgevonden aan de vijverpartij aan de Van Heuven Goedhartlaan te Assen. Het onderzoek aan de vijverpartij heeft zich gericht op aanwezige beschermde vissoorten en vleermuizen. Op 13 september 2010 heeft het onderzoek op de projectlocatie plaatsgevonden. De resultaten van dit onderzoek zijn hieronder verder omschreven.

Methode

Op 13 september 2010 heeft aan het einde van de middag en aanvullend ook 's nachts een onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen beschermde vissen. Aansluitend hierop is in de avond en nacht onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van de vijver door vleermuizen.

Voor het vaststellen van beschermde vissoorten wordt gebruik gemaakt van een RAVON-schepnet. Door het schepnet met snelheid door het water te halen, wordt de aldaar aanwezige flora en fauna opgevangen. Op de oever wordt de inhoud van het schepnet nagegaan op de aanwezigheid van in de Flora- en faunawet beschermde soorten.

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd met behulp van de batdetectoren Petterson D100 en D240X.

Resultaten

Tijdens het onderzoek zijn geen vissen in het schepnet aangetroffen. Er zijn uitsluitend enkele zoetwaterdieren als libellenlarven, waterschorpioen, staafwantsen en bootsmannetjes gevangen. Vanwege de tegenvallende resultaten is de vijver veelvuldig en nagenoeg rondom bemonsterd. Wel zijn activiteiten van vissen in het centrale deel van de plas waargenomen. Het gaat hierbij om soorten als karper en rietvoorn.

Vanwege het ontbreken van watervegetatie in en rondom de plas is geen jonge vis gevangen. De oevers van de vijver bestaan uit een houten beschoeiing, met her en der overhangende begroeiing. De waterpartij is vrij diep en bevat weinig tot geen waterplanten of een flauw talud (nabij de oever).

Ook bodemvissen zoals bermpje of kleine modderkruiper zijn niet gevangen. Uit recente verspreidingsgegevens (RAVON, 2008) zijn dit de enige beschermde vissoorten, op rivierprik na (waarnemingen tussen 1997 – 2007), die uit de omgeving van Assen bekend zijn. Gezien het bodem en watertype wordt niet verwacht dat rivierprik op de onderzoekslocatie voorkomt. Gezien de intensiteit van het onderzoek, waarbij met name ook de bodem is bemonsterd, kan tevens worden geconcludeerd dat ook hier de beschermde soorten bermpje en kleine modderkruiper ontbreken.

Met betrekking tot vleermuizen is op de bewuste avond en nacht een tweetal soorten waargenomen. Het gaat hierbij om circa 5 exemplaren van watervleermuis en 10 – 15 gewone dwergvleermuizen. De watervleermuizen gebruiken nagenoeg de hele waterplas om te foerageren. Ook van gewone dwergvleermuis zijn vele exemplaren foeragerend boven de vijver aangetroffen. Een deel van de aangetroffen gewone dwergvleermuizen foerageerden ook in de verschillende boomgroepen op oevers.



Conclusies en advies

Uit het onderzoek kan worden geconcludeerd dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de vijverpartij. Wel vormt de vijver het foerageergebied voor gewone dwergvleermuis en watervleermuis.

Voor vleermuizen is er echter een protocol opgesteld, waarin wordt geadviseerd om bij het in kaart brengen van vliegroutes en foerageergebied minimaal twee veldrondes uit te voeren in de periode tussen 15 mei en 15 september. Conform het protocol is het uitgevoerde onderzoek dan ook niet volledig. Uitgevoerd. Gezien de activiteit van o.a. watervleermuis wordt dan ook geadviseerd om een tweede veldbezoek uit te voeren in het voorjaar (vanaf half mei). Hiermee wordt een volledig beeld verkregen van het gebruik van de vijver door de beschermde vleermuissoorten en hun aantallen.

Gezien het vrij hoge aantal vleermuizen dat actief is boven en rond de waterpartij, is het noodzaak om een ontheffing aan te vragen, dan wel een activiteitenplan voor te leggen aan Dienst Landelijk Gebied (Ministerie van LNV). In dit activiteitenplan dient te worden omschreven wat de plannen zijn, welke negatieve effecten deze plannen zullen hebben op het gebruik van de waterpartij door vleermuizen en hoe deze effecten worden gecompenseerd of tot een minimum worden beperkt.

De voorgenomen plannen hebben betrekking op het bebouwen van een klein deel van de vijver. Belangrijk is om zowel tijdens de bouw als met het uiteindelijk ontwerp rekening te houden met de functie van de vijver voor vleermuizen. Hieronder worden een aantal aanbevelingen gedaan, die door Dienst Landgebed als voorwaarden kunnen worden opgenomen voor het verkrijgen van goedkeuring of een ontheffing:

- Het verlichtingsregime ten opzichte van de vijver (zowel gedurende de werkzaamheden als bij de eindoplevering) mag niet veranderen. Veel vleermuissoorten, waaronder watervleermuis, zijn gevoelig voor verstoring door kunstmatige verlichting.
- De oppervlakte aan open water dient zoveel mogelijk te worden gecompenseerd, dit in verband met de oppervlakte aan geschikt foerageergebied.